

3 Hours

Total Marks-100

- NB 1. All questions are compulsory
सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.
2. Each questions carry 20 marks.
प्रत्येक प्रश्नाला २० गुण आहेत.
- Q.1 Discuss in detail major elements that determine Indian Foreign Policy.
भारतीय परराष्ट्र धोरण ठरवणाऱ्या प्रमुख घटकांची तपशीलवार चर्चा करा.
OR/ किंवा
Discuss how changing nature of Diplomacy has impacted its role in the contemporary world.
समकालीन जगावर राजनयाच्या बदलत्या स्वरूपाचे कसे परिणाम झाले याची चर्चा करा.
- Q.2 Analyze the areas of cooperation and conflict between India and Russia.
भारत आणि रशियामधील सहकार्य आणि संघर्षाच्या मुद्द्यांचे विश्लेषण करा.
OR/ किंवा
Examine various issues in the relationship between India and China.
भारत आणि चीन संबंधामधील विविध प्रश्नांचे(मुद्द्यांचे) परिक्षण करा.
- Q.3 Comment on the role and future of SAARC in view of emerging power politics in the South Asian region.
दक्षिण आशियाई क्षेत्राच्या उदयोन्मुख सत्ता राजकारणातील सार्कची भूमिका आणि भविष्य यावर भाष्य करा
OR/ किंवा
Analyze India-Pakistan relationship with all major areas of cooperation and irritants in it.
भारत - पाकिस्तान संबंधातील सहकार्य आणि संघर्षाच्या प्रमुख मुद्द्यांचे विश्लेषण करा.
- Q.4 Comment on India's role in the United Nations with special reference to the area of Peacekeeping.
शांततारक्षक म्हणून संयुक्त राष्ट्र संघातील भारताच्या भूमिकेवर भाष्य करा.
OR/ किंवा
Discuss in detail India's relations with the ASEAN countries.
आसियान देशांसोबत भारताच्या संबंधांची सविस्तर चर्चा करा.
- Q.5 Write short notes on any two of the following
खालीलपैकी कोणत्याही दोहोंवर टीपा लिहा.
- Changing nature of India-US relationship
भारत - अमेरिका संबंधांचे बदलते स्वरूप
 - India-Bangladesh relationship
भारत- बांगलादेश संबंध
 - Types of Diplomacy
राजनयाचे प्रकार
 - Objectives of Foreign Policy
परराष्ट्र धोरणाची उद्दिष्ट्ये